

Dosarul nr. 2rh-144/18

prima instanță: Judecătoria Sîngerei (jud. N. Corcea)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, A. Garbuz, E. Grumeza)

instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. O. Sternioală, A. Cobăneanu,
Iu. Bejenaru, N. Craiu, M. Pitic)

ÎNCHEIERE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând cererile de revizuire depuse de către Primăria orașului Sîngerei și Nadejda Andriuță, reprezentată de avocatul Dumitru Codreanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Nadejda Andriuță împotriva Primăriei orașului Sîngerei și Grădiniței de copii nr. 1, orașul Sîngerei cu privire la încasarea indemnizației unice în cazul reducerii capacității de muncă în urma accidentului de muncă și a venitului ratat și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 07 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost admis recursul declarat de către Grădinița de copii nr. 1, orașul Sîngerei, au fost casate integral decizia din 30 mai 2017 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 12 decembrie 2016 a Judecătoria Sîngerei și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 16 februarie 2016 Nadejda Andriuță a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Sîngerei și Grădiniței de copii nr. 1, or. Sîngerei cu privire la încasarea indemnizației unice în cazul reducerii capacității de muncă în urma accidentului de muncă, a datoriei formată din neachitarea compensației lunare viagere pentru reducerea capacității de muncă și a compensației lunare viagere pentru reducerea capacității de muncă și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 12 iunie 2015 s-a produs accidentul de muncă, în rezultatul căruia i-au fost cauzate vătămări corporale grave și, drept urmare, i-a fost recunoscut gradul mediu de dezabilitate cu reducerea a 50% din capacitatea de muncă.

A menționat că, în urma cercetării accidentului de muncă, prin procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă nr. BL-2015-PVA-233 din 09 noiembrie 2015, s-a constatat că, vinovat de producerea accidentului de muncă este directorul Grădiniței de copii nr. 1, or. Sîngerei, care a admis efectuarea lucrărilor la înălțime fără a efectua instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă, în special sub formă de informații, instrucțiuni și/sau lecții.

A susținut că, conform art. 18 alin. (1) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008, lucrătorului căruia i s-a stabilit gradul de reducere a capacității de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, i se plătește din contul unității care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională, pe lângă despăgubirea stabilită de lege o indemnizație unică, luându-se ca bază salariul mediu lunar pe țară, pentru fiecare procent de pierdere a capacității de muncă, dar nu mai puțin de un salariu anual al accidentului.

A afirmat că, prin Hotărârea Guvernului RM nr. 974 din 04 decembrie 2014 a fost aprobat cuantumul salariului mediu pe țară în mărime de 4500 lei. Respectiv, suma indemnizației unice se va calcula prin înmulțirea salariului mediu pe țară cu procentul de pierdere a capacității de muncă ($50\% \times 4500$ lei) și va constitui 225000 lei.

A relevat că, la data de 29 decembrie 2015 pârâții au recepționat cererea prealabilă, prin care a solicitat achitarea indemnizației unice, însă au refuzat achitarea benevolă.

A invocat că, conform art. 1418 din Codul civil, Grădinița de copii nr. 1, or. Sîngerei este obligată să-i achite lunar, în mod viager, o compensație sub forma unor rate lunare din venitul ratat în dependență de procentul de pierdere a capacității de muncă, care constituie suma de 654,02 lei.

A solicitat încasarea din contul Primăriei or. Sîngerei și Grădiniței de copii nr.1, or. Sîngerei a indemnizației unice în cazul reducerii capacității de muncă în urma accidentului de muncă în sumă de 225000 de lei, a compensației lunare viagere pentru reducerea capacității de muncă în sumă de 654,02 lei și a datoriei formate din neachitarea acestei compensații din data producerii accidentului de muncă pînă la data emiterii hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral în sumă 100000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, Nadejda Andriuță a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând încasarea în mod solidar din contul Primăriei or. Sîngerei și Grădiniței de copii nr. 1, or. Sîngerei a indemnizației unice în cazul reducerii capacității de muncă în urma accidentului de muncă în sumă de 135000 de lei, a compensației lunare viagere pentru reducerea capacității de muncă în sumă de 392,41 de lei, a datoriei formate din neachitarea acestei compensații din data producerii accidentului de

muncă până la data emiterea hotărârii judecătorești, a sumei de 100000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 5000 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2016 a Judecătoriei Sîngerei acțiunea depusă de către Nadejda Andriuță a fost admisă parțial acțiunea și au fost încasate de la Primăria or. Sîngerei în beneficiul Nadejdei Andriuță indemnizația unică în cazul reducerii capacității de muncă în urma accidentului de muncă în sumă de 135000 de lei și cheltuielile de asistența juridică în sumă de 500 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 30 mai 2017 a Curții de Apel Bălți au fost admise apelurile declarate de către Primăria or. Sîngerei și Nadejda Andriuță, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial și au fost încasate de la Grădinița de copii nr. 1, or. Sîngerei în beneficiul Nadejdei Andriuță indemnizația unică în sumă de 135000 de lei, plata lunară viageră în sumă de 392,41 de lei, începând cu data de 12 iunie 2015 pînă la data de 30 mai 2017, în sumă de 9260,88 de lei, indemnizația unică în mărime de 392,41 de lei lunar, începând cu data de 31 mai 2017 pînă la schimbarea stării sănătății acesteia, suma de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 5000 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 07 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către Grădinița de copii nr. 1, or. Sîngerei, au fost casate integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către Nadejda Andriuță a fost admisă parțial și au fost încasate de la Primăria or. Sîngerei în beneficiul Nadejdei Andriuță indemnizația unică în cazul reducerii capacității de muncă în urma accidentului de muncă în sumă de 135000 de lei, venitul ratat pentru perioada 12 iunie 2015-01 iulie 2017 în sumă de 9417,84 de lei, suma de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 500 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 26 aprilie 2018 Primăria or. Sîngerei a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs, atragerea în proces a Ministerului Finanțelor și a Consiliului orășenesc Sîngerei și remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea cererii de revizuire a indicat drept temei al revizuirii art. 449 lit.c) CPC.

A menționat că, Primăria or. Sîngerei nu este angajator și nu poartă nici o vină pentru accidentul, care a avut loc la Grădinița de copii nr. 1, or. Sîngerei.

A susținut că, în legătură cu faptul că, transferurile cu destinație specială nu pot fi utilizate contrar destinației, întru executarea deciziei instanței de recurs, urma să fie atras în proces Ministerul Finanțelor, care alocă aceste surse.

A afirmat că, conform art. 14 alin. (2) lit. n) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, gestionarea banilor publici ține de competența consiliului local, care aprobă bugetul local, modul de utilizare a

fondului de rezervă, precum și fondurile speciale, operează modificările în bugetul local, etc.

A relevat că, decizia instanței de recurs nu poate fi executată de către primărie pînă la adoptarea deciziei Consiliului orașenesc Sîngerei privind alocarea surselor financiare pentru achitarea sumelor indicate în decizia instanței de recurs, însă Consiliul orașenesc Sîngerei nu a fost ca parte în proces.

La data de 07 iunie 2018 Nadejdei Andriuță, reprezentată de avocatul Dumitru Codreanu, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs și rejudecarea recursului.

În motivarea cererii de revizuire a indicat drept temei al revizuirii art. 449 lit.b) CPC.

A menționat că, instanța de recurs și-a întemeiat decizia pe o probă nouă, anexată de către Grădinița de copii nr. 1, or. Sîngerei la cererea de recurs și, anume, răspunsul Consiliului Teritorial pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă Sîngerei din 19 octombrie 2017, încalcând, astfel, principiul egalității, contradictorialității (f. d. 19, vol. II).

A susținut că, despre examinarea de către instanța de recurs a recursului în baza unei probe noi a aflat doar la momentul postării deciziei din 07 martie 2018 pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

A afirmat că, răspunsul enunțat conține informație falsă și, anume, Primăria or.Sîngerei a depus o interpelare la Centrul de Determinare a Dezabilității și Capacității de Muncă Sîngerei, prin care a solicitat eliberarea confirmării precum că, Nadejda Andriuță deține certificat privind pierderea capacității de muncă, însă ultimul a eliberat un răspuns nu prea clar, deoarece a făcut referire la un proces-verbal, dar nu la certificat și se speculează că este valabil pînă la data de 01 iulie 2017, cînd, de fapt, nu există un termen și în general, conform legii, aceste certificate privind reducerea capacității de muncă sunt eliberate fără careva termene spre deosebire de certificatele clasice de dizabilitate și capacitate de muncă, care au rubrica „dizabilitatea a fost stabilită pînă la”.

A relevat că, la data de 07 martie 2018 s-a adresat la Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, prin care a solicitat să-i dea răspuns la următoarea întrebare: dacă au sau nu termen de valabilitate aceste certificate de neîncadrare în grad de dizabilitate, dar care constată un anumit procent de reducere din capacitatea de muncă, iar ultimul, prin răspunsul nr. 0 din 19 martie 2018, i-a comunicat că, termenul de valabilitate a certificatului cu decizia Consiliului de neîncadrare în grad de dizabilitate, eliberat persoanei expertizate, este pînă la data depunerii unei noi cereri de expertizare repetată la consiliu și a fost luată decizia despre recunoașterea persoanei respective ca fiind cu dizabilități sau privind neîncadrarea în grad de dizabilitate.

A invocat că, certificatul din 27 iunie 2017 este, de fapt, valabil și pînă în prezent, deoarece pe el nu este indicat un careva termen de valabilitate și Nadejda Andriuță nu a mai depus careva cereri de reexpertizare după data de 27 iunie 2017.

Prin referința depusă la data de 18 iunie 2018 Nadejda Andriuță, reprezentată de avocatul Dumitru Codreanu, a solicitat respingerea cererii de revizuire depusă de către Primăria or. Sîngerei ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 452 alin. (11) CPC, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererile de revizuire neîntemeiate și care urmează a fi respinse ca fiind inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din dispozițiile legale sus-arătate urmează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, circumstanțele invocate de către reprezentantul revizuentei Nadejda Andriuță, avocatul Dumitru Codreanu nu pot servi drept temei pentru admiterea cererii de revizuire, deoarece acestea nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC.

Or, în sensul art. 449 lit. b) CPC este de înțeles că, circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire să fi existat obiectiv pînă la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii, precum și circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În conformitate cu art. 449 lit. c) CPC, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Din sensul art. 449 lit. c) CPC rezultă că, instanța de judecată urmează să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces este subiect al raportului material litigios și dacă, prin hotărârea supusă revizuirii, persoanei neimplicate în proces i-au fost încălcate careva drepturi, urmând a fi prezentate probe pertinente și concludente în acest sens.

Analizând materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, la caz, nu au fost prezentate probe pertinente în acest sens și nici nu s-a demonstrat faptul că, prin actul judecătoresc emis în speța dată au fost lezate careva drepturi ale Ministerului Finanțelor și ale Consiliului orășenesc Sîngerei.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art.6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, temeiurile invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit.b) și c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererile de revizuire ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se resping ca fiind inadmisibile cererile de revizuire depuse de către Primăria orașului Sîngerei și Nadejda Andriuță, reprezentat de avocatul Dumitru Codreanu,

împotriva deciziei din 07 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție din 07 martie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Nadejda Andriuță împotriva Primăriei orașului Sîngerei și Grădiniței de copii nr. 1, orașul Sîngerei cu privire la încasarea indemnizației unice în cazul reducerii capacității de muncă în urma accidentului de muncă și a venitului ratat și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic